

מעִינות הלוי

גליון חידו"ת

מב"ק מרן רבינו 'בעל שבט הלוי' זצוק"ל
ומב"ק מרן רבינו 'בעל מחשבת הלוי' זצוק"ל

פר' משפטים - שקלים תשפ"א

גליון א' - רצ"א

פניני המעיין

ואל משה אמר עלה אל ה' וגו' והשתחוויתם מרחוק.
[כד, א]

במדרש, (בראשית רבה נו, ב) לא ניתנה התורה אלא בזכות השתחוויה שנאמ' 'והשתחוויתם מרחוק'. הענין נראה בזה, שבאמת יש ב' דרכי השגות, האחד כמו משה שה' קדוש מבטן ונולד להשגות עצומות ונתקרב אל ה' יחיד במין האנושי, אבל מה יעשו האחרים אשר לא זכו לזה. ובאמת יפול לב האדם בראותו בעלי מדריגה שזכו מה שזכו ואנחנו רחוקים מאד, ומדוע גם אנחנו לא נזכה שיהי' לנו כשרון והכנה קדושה כמותם, אבל לזה באה העצה מצד ה' כי אם האדם מרגיש עצמו באמת רחוק מאת ה' ב"ה, וע"י זה מתעצם ומתחזק ומשבר גופו ביתר שאת על דבר קנין התורה והיראה, זה עצמו מקנה לו חלקו בתוה"ק ובקרבת אלקים טוב, וזה רמז ע"ד מליצה (קהלת ז, כג) 'אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממנה' - כי אם אני מרגיש באמת שהדבר רחוק ממני זה עצמו יביא אותי לחכמה.

וזהו דרמז כאן 'והשתחוויתם מרחוק' - היינו ע"י שאתם רחוקים ומרגישים עצמכם רחוקים זה עצמו יביא אתכם קרוב לה', אעפ"י שלא זכיתם כמו משה שיפקוד ה' לכם - עלה אל ה', וזה דרמז במדרש כי ע"י השתחוויה זו זכו לתורה - היינו ע"י השתחוויה מרחוק.

ויבא משה ויספר לעם את כל דברי ה' וגו' ויאמרו כל הדברים אשר דבר ה' נעשה. [כד, ג]

צ"ב מאי טעמא אמרו כעת רק נעשה ולא אמרו נעשה ונשמע כדלהלן (פס' ז), ועוד מהו הלשון 'ויספר' לעם.

דעו נא בני
וכל יוצאי
חלצו, כי אין
לנו סיוע רק
התורה הזאת,
היא חיינו
ואורך ימינו,
וכה תחזיקו,
כי היא סם
חיים
למחזיקים
בה... בדרך
המיוחד לנו
ידיעת התורה
וההלכה,
ובקשת אמת
לדעת עומק
תוה"ק לפי
כחינו
הדלים...

ודבר זה יהי'

לי לזכות

בעולם

העליון,

וצפרט אס

יזכירו תמיד

דברי הלכה,

אגדה,

והתעוררות

הנדפסים

בספרי שצט

הלוי הלכה

ודרוש, ומה

שעדין

בכתובים, וכן

שבת בשבת

בעת רעוא

דרעוין, וזזה

מתקיים

מכזלו בחיים

וכו.

(מתוך האוואה הק')

וי"ל בפשטות דכעת הרי עדיין לא נכתבה התורה ולימדם משה רבינו התורה הק' בעל פה, וכל זמן שאין דברי תורה חקוקים בכתב אלא נמסרים בע"פ לא שייכא בהו קריאה ולימוד בדברי התורה רק חלק המעשה - קיום ועשיית המצוות, וזהו שאמר ויבא משה 'ויספר' לעם - לשון סיפור לא אמר 'ויקרא', ויאמרו כל הדברים אשר דבר ה' 'נעשה' - דהיינו עשיית המצוות, אמנם לאחר שכתב משה רבינו את התורה כדכתיב (פס' ד) ויכתוב משה את כל דברי ה', ופרש"י שכתב התורה מבראשית ועד מתן תורה ומצוות שנצטוו במרה, או אז שייך בה לימוד וקריאת התורה דהיינו חלק השמע שבתורה מלבד חלק העשייה, והיינו דכתיב (פס' ז) ויקח ספר הברית 'ויקרא' באזני העם ויאמרו כל אשר דיבר ה' 'נעשה ונשמע'.

ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע. [כד, ז]

נראה לומר דרך מוסר למנהיגי ישראל, דאחד מן הדברים הנשגבים שמצווים ועומדים מנהיגי ישראל, הוא לא רק לצוות את רצון ה' כמעתיק מכאן לכאן, אלא להוסיף משלהם דברים חמים דברים יוצאים מן הלב שהיא היא הטהרה בדברים. ומי לנו גדול ממשה רבינו ע"ה שדבריו הקדושים יעשו רושם בל ימחק על שומעיו, דהנה אמרו על הגר"א שמי ששמע נעימת לימודו בקול נעים וזמרו לאלקינו, מעולם לא נמחק רושם הקדושה ממנו, ומכ"ש מי שראה משה רעיא מהימנא לוקח הס"ת ברוב קדושה, וקורא בנעימה קדושה, לב מי לא יתפעל מזה וימס כמים, וזה שהיה עדיין חסר

לקבלת התורה, דהיינו השפעה מאיש לאיש בדברים קדושים וחמים.

וזהו דכתיב 'ויקח משה ספר הברית' - הזכירה התורה הקיחה של הספר, 'ויקרא באזני העם' - שע"י הקריאה בנעימה, שם באזניהם קדושה ודברים חמים יוצאים מלב קדוש, עד שנתפעלו מזה וקראו 'נעשה ונשמע'.

ויקם משה ויהושע משרתו ויעל משה אל הר האלקים [כד, יג].

עיין רש"י שכתב לא ידעתי מה טיבו של יהושע כאן. ובעניותי יראה עפ"י הכ' (מלכים ב. ב. 1) שאמר אלישע לאל"י זל"ט, בעת אשר הגיע זמנו לעלות בסערה השמימה, 'חי ה' וחי נפשך אם אעזבך וילכו שניהם'. וכ' המפרשים היות כי גדולי הצדיקים מתעלים מאד לפני עלותם השמימה, כדכ' (תהלים קד, כט) תוסף רוחם יגועון. עיין מש"כ האלשיך הקדוש (שם במלכים ב.). ע"כ לא רצה התלמיד הנאמן לעזוב את רבו לעת כזאת אשר רבו אליהו נתעלה מבחינת בשר ודם לבחינת מלאך, מצב שלא הי' ולא יהי' עוד, ולזה גם קאמר אל"י זל"ט לאלישע שביקש ממנו (פס' ט) ויהי נא פי שנים ברוחך אלי, אם תראה אותי לקח מאתך יהי לך כן (פס' י.) - כי אם יזכה אלישע להיות אז במחיצתו כאשר הרב נתעלה כ"כ, גם על התלמיד יאצל מן הרוח ויזכה למה שזכה אלישע ע"י כן.

ואותה הזדמנות דקדושה הי' לו ליהושע לעת כזאת שרבו משה עלה למרום ונהפך ממש מבשר ודם למלאך, ומי יכול לשער גודל קדושת אדונינו משה רעיא מהימנא סמוך מאד למתן תורה, וע"כ לא עזב יהושע את רבו בעת ההיא כאשר לא עזב אלישע את אל"י זל"ט שעה שעלה למרום, וזכה גם יהושע מה שזכה.

מעין הדרוש

שתשים סנהדרין אצל המקדש

אמיתת התורה והוראה לא משכחת רק ע"י תורה ועבודה יחדיו

ואלה המשפטים [כא, א]. ברש"י (ממכילתא סוף יתרו) למה נסמכה פרשת דינין לפרשת מזבח, לומר לך שתשים סנהדרין אצל המקדש, - והיינו שמקור התורה וההוראה של עם ישראל הוא במקום המקדש. וכן מצינו אצל משה רבינו ע"ה שקיבל נבואת התורה וההוראה מקדש הקדשים באוהל מועד כנאמ' (במדבר ז, פט) ובבא משה אל אהל מועד וישמע את הקול מדבר אליו וגו' מבין שני הכרובים וידבר אליו. וכן אמרו רז"ל במס' סוטה (זא) בג' מקומות נתנה תורה לישראל, בסיני, באהל מועד, ובערבות מואב.

והענין שמקור התורה ונבואת התורה קשורה למקום העבודה, כדי להורות שהתגלות התורה מדודה בגודל עבודת ה' טהורה, וע"י שהדיינים גדולי ישראל ישבו אצל המקדש יראו ויבינו תמיד דכפי טוהר העבודה הצלחת אמת של ההוראה, ואלמלא העבודה בשלימות במקדש לא ה' מקום זה המקור לקבלת התורה.

והיינו נמי מאי דאמרו חז"ל (תענית טו, ובראשית רבה נה, ז) עה"פ הנאמר בפ' העקידה (בראשית כב, ב) ולך לך אל ארץ המוריה, מ"ט נקרא ארץ מוריה שמשם הוראה יוצאת לעולם, ומדוע הזכיר בעבודת קרבן של העקידה הקדושה ענין שמשם תצא תורה והוראה, אלא להורות שלא לבד זכרון מסירת הנפש של אברהם אבינו ויצחק יעמוד לדורות, אלא גם תורה והוראה לדורות תלוי בזה, כי עבודת העקידה של אברהם ויצחק, ולדורות עבודת הקרבנות בקדושה וכהלכה הוא סיבה לבחינת מוריה שמשם תצא הוראה, ואז היא תורת ה' תמימה (תהלים יט, ח).

ומיום שחרב בית מקדשנו ונטול כבוד מבית חיינו נתבטלה עבודת הקרבנות ולא נשאר בידינו אלא עבודה שבלב זה תפילה (תענית ב) וע"י כך תורתו מתברכת ומשתמרת בקרבו וכדברי חז"ל (ברכות לב) חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת ומתפללין שעה אחת וחוזרין ושוהין שעה אחת. ומתוך שחסידים הם - תורתם משתמרת ואעפ"י שבימינו אנו כבר לא שייך זה מ"מ עצם עבודת התפילה בדמעות שליש כעומד לפני המלך שייך גם בדור הזה. וכדאיתא בחז"ל (נדה ע) שאלו אנשי אלכסנדריא את רבי יהושע בן חנניא מה יעשה אדם ויחכם, א"ל ירבה בישיבה וימעט בסחורה. אמרו, הרבה עשו כן ולא הועיל להם אלא יבקשו רחמים ממי שהחכמה שלו, שנאמר כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה. מאי קמ"ל דהא בלא הא לא סגי.

ושמעתיו בנעוריו על גאון עולם הר"ר שלמה קליגער זצ"ל שהיה גאון מופלא ובחיבורו על שו"ע אורח חיים כתב הרבה מהדורות, ודרכו היה ללמוד ג' ימים בשבוע הלכה וב' ימים אגדה, ובביתו לא היה לו פנאי לענות שאלות והיה עונה רק בעת הליכתו לביהכ"ס ובחזירתו, ואעפ"י שהיה עמוס וטרוד בלימוד התורה ובעול הציבור היה מקפיד בכל יום בקומו לסיים כל ספר תהלים בנעימה כדי שלא ייכשל בדבר הלכה.

ועוד זוכה ע"י לימוד התורה שיתקבלו תפילותיו ע"ד שכתב הגאון ר' נתן נטע לנדא זצוק"ל בספרו רנן לבוקר (חי' מס' ב"ב קטז). דהנה אמרו חז"ל (ב"מ נט) מיום שחרב ביהמ"ק ננעלו שערי תפלה שנאמר (איכה ג, ח) גם כי אזעק ואשוע שותם תפילתי. אמנם אעפ"י ששערי תפילה ננעלו שערי דמעות לא ננעלו, שנאמר (תהלים לט, יג) אל דמעתך אל תחרש. ומי שזוכה להתפלל כל תפילותיו בדמעות שליש אשרי לו ואשרי חלקו. אבל עוד עיצה יש דאמרו חז"ל (ברכות ח) מיום שחרב ביהמ"ק אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה בלבד, נמצא דאותם שלומדים תורה לדידם לא חרב הבית ולא ננעלו שערי התפילה כי מקום תורתם הוא מקום המקדש ושם נמצא הקב"ה, ע"כ.

ובזה יתפרש הפסוק (משלי כח, ט) מסיר אזנו משמוע תורה גם תפילתו תועבה. דאם מסיר אזנו משמוע תורה ממילא לדידו חרב ביהמ"ק ואי גם תפילתו תועבה דמיום שחרב ביהמ"ק ננעלו שערי תפילה, וזהו הבחינה שתשים סנהדרין אצל המקדש - לשלב תורה עם עבודה ביחד.

'וַנִּפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ'

קשרי אהבה ללא גבול בין רבותינו הקדושים נ"ע
כ"ק מרן רבינו זי"ע
עם בנו כ"ק מרן רבינו בעל מחשבת הלוי זצוקללה"ה
- ציטוטים נבחרים כתי"ק של מרן רבינו בעל שבט הלוי -

❧ מאד קשה לי פרידתך ממני ❧

עלי להביע גם רגשי לבבי ...

מאד קשה לי פרידתך ממני, ומהישיבה אשר בה שמשות כבר הרבה שנים בתור ר"מ, ואקוה כי תואר זה ישאר
לך גם להבא, כי עוד ישובו לבצרון אסירי התקוה.
וזאת נחמתי, כי יתחזקו הקשרים בינו ע"י כלי שמיעה והדבור של זמננו, ועי"ז יתקיים בך 'אני במערב ולבי
במזרח' - בבית אביך ורבך וביה"מ אשר שם גודלת ורביית. (תנש"א)

*

❧ שירת הלוי ❧

יזכה לטוב ויכתוב לחיים / יתברך בכפלים /
בני בכורי מרביץ תורה ויראת שמים /
למאיר ובא בעבודת ה' אלקינו / יעמוד על הברכה וישבח לבינו /
יעמוד על הדוכן וישיר שירת הלוי / ואז ישמח האב ויאמר שמח לבי /
בחפזון ומתוך הלב - לב מקושר
שמואל מביית הלוי
(ערב ראש השנה תשנ"ה)

*

❧ ברכת שהחיינו ❧

כשאתה דורך שוב על אדמות קודש ... ברכת שהחיינו, פשיטא דצריך לברך אני עליך, ואתה עלי ברחמי ה'.
(תש"ן)

*

❧ למען ה' להזהר בבריאות גופך ❧

בכל לשון אהבה וברכה מעומק לבי, בשמי ובשם אמך הצדקת תחי', הרני נותן תודה על העבר אשר גמלנו
השי"ת, ומתפלל על העתיד שיהי' טוב. ולמען ה' להזהר בבריאות גופך. (תש"ן)

*

ראש וראשון - להרבצת תורה והוראה, לעצה נכונה, ורודף שלום בכשרון רב

יום גדול לכם, ויום גדול לי הקטן, כשכבוד בני שליט"א נכנס לשמש בקודש בקהלה גדולה וחסודה 'קהל יטב לב' בלאנדאן הבירה, בתור אב"ד לכם רב הקהילה.

ראוי הוא לכך - מנוסה הוא לכך - כי זה עשרות בשנים שהיה על ידי ראש וראשון להרבצת תורה והוראה, לעצה נכונה, ורודף שלום בכשרון רב.

*

איש שכל כולו חדור מאהבת תורה אהבת ה' ואהבת הבריות

ראויה היא קהלה קדושה הזאת אשר חופף עליה כל היום קדושת זכות מרן הגאון הקדוש צדיק יסוד עולם אשר אהבת עולם אהבתו מהר"ט ז"ע מסאטמאר - שתתנהג ע"י איש שכל כולו חדור מאהבת תורה אהבת ה' ואהבת הבריות. (תנש"א)

*

זכות לנשמתו

...שמחת עם הוראה שלך בכמה שטחים, ויהי רצון שיהי' ה' ב"ה אתך, ותזכה להורות הוראות כדת והלכה בכל. ואתה זוכר כ"פ הוראת לדעת אביך הקטן לטובה אות, וזה זכות לנשמתו, וארז"ל כל שיש לו בן מיגע בתורה הקב"ה מתמלא עליו רחמים - ומכ"ש שזכותי לבנים ונכדים שעושים כן. - וזה חלקי בחיים - וזה ה' כל מטרת אמוכם החשובה, שהיא תתענג בג"ע בתורת ומצות צאצאיה...
הרני מסיים באהבה נא לא לסגף עצמך יותר מדאי (תשנ"ו)

*

בעקבי הצאן

...רואה אני שקביעות שיעורים שלך לרבים, אתה הולך בעקבי אביך העני וזה משמח אותי, הל' צדקה, חלה, וכבוד אב ואם, המה הלכות גדולות ומסוגלים ללמוד רבים. (תשנ"ד)

*

אהבה והתקשרות

אחדשה"ט באהבה רבה ואהבת עולם.
מה מאד שמחו אותי שורותיך הנעימים, שופעים אהבה והתקשרות, ואני מתרשם מאד ממדת החסד וצדקה שלך. - שיחד עם כח התורה, הוא בחינת - תורת חסד על לשונה. (תשנ"ה)

*

וידעתי לבך הטוב שאתה מכלכל דבריך במשפט היושר ודעת

...מש"כ בענין הדופקים על פתח ביתך לעזרת [אסיפת] כסף. פשוט שאין מחויבים לכולם, שזה גורם ביטול תורה, בטול זמן, ומחליש כח הרב. - וידעתי לבך הטוב, שאתה מכלכל דבריך במשפט היושר ודעת. (תשנ"ה)

— הרשאון למסורה ולשלשלת הדורות —

..תפילתי על כולכם לעולם רגיל בפי. אקוה אל השי"ת שאתה מרגיש עצמך טוב באמת והמיוחדים לא יפקדו אותן גם מזמן לזמן לא.

ומעולם לא זו תפלה ובקשה על שלמות גופך וכו' כי איני שוכח שאתה הראשון למסורה ולשלשלת הדורות וכן זרעי המבורך. (תשס"א)

*

— לזכות ולטובה —

מהרבצת תורה שלך יש לי נח"ר מיוחדת, כי זה הנותן לך כח לעשות חיל... אשר אתה זוכר אותי באופן תמידי בשיעורים שלך וכו', הוא לי לזכות ולטובה. (תשנ"ה)

*

— לב טהור, בן חביב מאד, ותלמיד גדול ומובהק —

רב תודה על הברכות הבאות מקרב לב טהור, בן חביב מאד, ותלמיד גדול ומובהק. גם שמעתי על הסדרים שלך היפים בקהלה ובבית וכו', ומהם שאתה מתאמץ יותר מדאי, ושמע עצה מאב נאמן ורחמן להזהר יותר מבריאנות גופך ... בטוח אני שתמצא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואדם.

*

— ה' ב"ה יתן עוז ותעצומות —

...אם אמנם רואים בין השורות עיפות וכו', אקוה אל השי"ת כי רק דבר זמני, ויעבור ויחלוף, וימי מנוחה הבעל"ט יתנו חילם לחזק כבוד בני לאורך ימים טובים ובריאיים... וה' ב"ה יתן עוז ותעצומות להתחיל הזמן, ולהרבצת תורה והוראה בצלילת דעת, ובבה"ג, כי ע"ז יתפלל כל אדם לפניו ית' כל היום ... כי יש די והותר לפעול למען כב' ה' ותוה"ק. והלואי נוכל לצאת ידי חובתינו.

*

— חולת אהבה אני —

...אתה מדבר מגעגועים שלך, ומה יענה על זה, אב נאמן ורחמן - לבן חביב ותלמיד מובהק ומצליח. השי"ת ישמרך לעולם.

כמובן דמרחק הפיזי גדול - גבול המזרח והמערב, אבל אקוה לא מרחק דנפשי והלבבי, והקשר הטבעי הקושר אבות ובנים ונכדים יחדיו. (תשנ"ט)

*

— עונג עמוק הנפש הנותן עדוד וחוזק רב —

..גרמת לי כ"כ שמחה ועונג בהיותך עמנו בש"ק העבר, ומה יפה ומה נעמת אהבה בתענוגים. - אם הנביא מבשר איכות השמחה דלעתיד, בפסוק, והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבות, מכלל דהוא עונג עמוק הנפש הנותן עדוד וחוזק רב. (תשנ"ט)

— מלא געגועים —

יקרתך היקר לעש"ק אתם נצבים היום לנכון קבלתי, והיו הדברים הכתובים בו לחיזוק לאיש זקן המלא געגועים על בניו וכל יוצאי חלציו ההולכים ורוצים ללכת בדרכי ה'...

*

— תתפללו תמיד גם עלי —

תתפללו תמיד גם עלי עני שאוכל להחזיק גם הלאה בכחי הדלים, ובדאי צודק אתה שאינו דומה משא של צעירים למשא ועול המוטל עלי, ופעמים רבות זה מעורר אותי ועל חסדיו הגדולים שבכל עת ערב ובקר וצהרים אני מרגיש חסדי ה'. (תשנ"ט)

*

— בפניך ושלא בפניך —

מאד ה' נעים לי לקרוא הפקס הראשון אחרי שובך למקומך כבתחלה - ומכל דבור והגה בוקע מאד להתקשרותך אלינו - וידע אני בזה בפניך ושלא בפניך.

*

— אב אוהב —

...קראתי עוד פעם הפקס שלך ... גם אנחנו נותנים שיר ושבח להשי"ת שימי השמחה היפים עברו בלי פגם כלל. ועוד נוכה לשוב משוש ביחד בשמחת הדורות. כתיבה שלך כגבור ממש - אב אוהב.

*

— דעתי עלך ודעתך עלך —

מכתבך היקר שכתבת בטרדת הימים הקדושים - והנוראים, יחד עם שיחת הטלפון, גרמו לי שמחה והרחבת הדעת. במיוחד שאתה כותב שאתה מרגיש יותר טוב, ואין ספק שידיעות כאלה הם חלק נכבד מכבוד אב, כי דעתי עלך ודעתך עלך. (תשס"א)

*

— רגשי אהבה —

..מכתב זה שופע כל כולו רגשי אהבה והתקשרות ממרביץ תורה אמיתי ועובד ה'... (תשנ"ד)

*

— ואתה בני חביבי תעשה מטעמים לאבינו שבשמים - בדרכך הנאה לשמח אלקים ואנשים —

בחרת סוגיא הנאה של פסח דוחה שבת, ריש פ"ו. - עוד זכור אזכור ... בעת למדתי בצעלים אצל הגאון הגדול מו"ר ר' יוסף אלימלך כהנא ז"ל ה"ד, אשר הי' אח"כ אב"ד אונגוואר, שלמדנו אז ענין זה, והוא כדרכו בקודש עטר השיעורים בפלפולים חריפים. - ענין זה מקושר עם הרבה נושאים חשובים, ואתה בני חביבי תעשה מטעמים לאבינו שבשמים - בדרכך הנאה לשמח אלקים ואנשים. (תשס"א)

מעין ההלכה

דקדיש זה שייך באמת לאבלים ולא לש"צ הקורא בתורה דוקא, והובא בעוד אחרונים, ואם אמנם לא ראיתי בקהלות שינהגו בדוקא כן, אבל מי שנוהג שפיר נוהג. (שו"ת חלק ח סימן קסג)

בענין לימוד משניות לעי"ן

אשר שאל בענין לימוד משניות לעילוי נשמות ההולכים מאיתנו כי כ"ת מתאבל על אמו הצ' זצ"ל.

הנה מקובלני היות משנה אותיות נשמה מסוגל לזה. ובפרט פרקים שההלכה מסתיימת בטהרה – ויש ספר נכבד ויקר בזה ראיתי זה כחמישים שנה ס' סוכת שלום להגאון קדוש עליון מוהר"ר אלי' מגריידיץ זי"ע תלמיד מרן הגרעק"א זי"ע יענין נא שמה כי לא נמצא אתי.

ובאמת כל דבר שעושים לטובת הנשמה טובה גדולה עבודה. ובפרט הנותן פרוטה לצדקה ואומר שזה לעילוי הנשמה וכמדומה לי שראיתי אז מוש"כ הגה"ק הנ"ל שלימוד בין מנחה למעריב מסוגל ביותר.

שאלה

אם אומרים אחרי הפטירה בברכהמ"ז, הרחמן הוא יברך את אבי מורי, כי שמעתי שאומרים, וקאי על חיי העולם הבא...

תשובה

דבר זה חידוש הוא בעיני – וכמדומה שאין נוהגים כן.

שאלה

אם מותר לומר תפלת אנא ה' שאומרים בשנה ראשונה אחר הלימוד גם בשבת ויו"ט.

תשובה

היות שע"פ הלכה מזכירים נשמות בשבת – ואומרים א- ל מלא רחמים וכו' – יראה דגם תפלה זו דאחרי לימוד מותר לאומרו - אמנם שם המנהג רק בימים שאין אומרים תחנון ולא ברח"ח וחונכה וכו' - וכנראה דלענין תפלת אנא דמשניות שהוא פרטי לא ענין ציבור אפשר להקל גם בזה וז"ל שכלי הקלט בב"י אור"ח סימן רפ"ד לענין הזכרת נשמות בשבת "לפי ששבת הוא יום מנוחה דוגמא לעתיד לבא ויום שגם המתים נוחים בו ואינם נדונים ראוי להזכירם למנוחה ולברכה ולהתפלל עליהם" - ואותו טעם שייך גם בתפלת אנא. (תשובה מכת"י)

יארציט כפי מקום הפטירה או כפי המקום שדר בו

אחד שמת אביו באמריקא בג' אייר וכאן במקום שגר הבן ה' כבר אמצע ליל ד' אייר מתי הוא נוהג היהארציט בטר מקום הפטירה או שמה כמקום הבן שהוא ד' אייר, הנה עיקר החזקת יום היהארציט הוא מש"ס שבועות כ' ע"א האומר הרי עלי שלא אוכל בשר ולא אשתה יין כיום שמת בו אביו, ובתנ"ח שבועות שם שמכאן סמך על מנהג היהארציט להתענות וכו' וכמבואר בשו"ע י"ד סי' ת"ב. ועוד טעם שביים זה נמתח הדין, ועוד טעם שהוא סוף י"ב חודש הנזכרים במס' עדיות סו"פ ב' יע"ש, ובמאירי שבועות שם מפ' כיום שמת בו אביו לא יום השנה אלא אם למשל מות אביו יום ראשון אז אוסר עצמו כל ימי ראשון וכה"ג, מכ"מ מנהג קדום הוא, ודבר פשוט לפ"ז דיום שמת בו אביו כלפי דידי' הוא ד' אייר זה נקרא יום המיתה וא"כ גם היהארציט ד' אייר.

(שו"ת חלק ח סימן רסא)

בענין אמירת קדיש אחרי הוריו לעולם

אשר שאל אם לעשות מוש"כ בס' פלא יועץ ערך כבוד או"א להגיד קדיש אחר הוריו לעולם וכן בהקדמות שו"ת יד אלי' (ראגאלער) ושאל כב' האם יהדר לעשות כן, הנה דבר שלא ראיתי מרבתי זי"ע לא אוכל ליעץ עליו ולעולם אל יעשה דבר תמוה לרבים וכעין המבואר ביו"ד סי' רמ"ב ס"י אף שאין הנדון דשם דומה לכאן, וכבר כתבתי דאפשר לעשות הרבה מאוד לעי"נ בלי לעשות מעשה ברבים.

(שו"ת חלק ג סימן קסה)

שאלה

שכיח כמה פעמים שאחד שיש לו יארציט ביום ב' או ה' מבקש מהבעל קורא שיתן לו לומר הקדיש שאחר קריה"ת, והיו רבים שהיו אומרים שאין לזה שום פשט משום דדוקא קדיש של תפלה או לימוד יש תועלת שהנשמה תתעלה ע"י.

תשובה

בס' שדי חמד דיני קדיש ח"ה סי' קס"ג כ' בשם תשובת אגודת אזור חא"ח סי' ז', ומתשובת תשב"ץ ח"ג סי' קע"א

מחשבת הלוי

חידו"ת ממרן רבינו זצוק"ל

פרשת משפטים

ועבדתם את ה' אלקיכם וברך את לחמך ואת מימריך (כג, כה).

אדוננו הרמב"ם ז"ל פתח לדרוש את הלכות תפלה מהפסוק הזה, וביד החזקה (הל' תפלה פ"א ה"א) כה לשונו הטהור: מצות עשה להתפלל בכל יום שנאמר 'ועבדתם את ה' אלקיכם', מפי השמועה למדו שעבודה זו היא תפלה שנאמר (דברים יא, יג) 'ולעבדו בכל לבבכם' אמרו חכמים (תענית ב.) אי זו היא עבודה שבלב זו תפלה.

וכתב הרב בן איש חי בפרשתו (שנה ראשונה) לפרש סיפא דקרא 'וברך את לחמך' בדרך רמז, כי הנה תקנת אנשי כנסת הגדולה להתפלל ג' תפילות ביום שחרית מנחה וערבית, ובכל תפלה מתפללים י"ח ברכות על הסדר ועוד הוסיפו את ברכת המינין הרי י"ט ברכות בכל סדר תפלה, וסך הכל הרי נ"ז תפילות כמספר דג"ן, וכמנין שם א"ל הוי"ה, וגם הוא כמספר תיבת אוכ"ל, ולרמז באה התורה לומר, שע"י שלש תפלות יהיה שפע פרנסה טובה לישראל כידוע שפרנסה תלויה בשלוש תפלות של ישראל. ולזה אמר ועבדתם את ה' אלהיכם' זו תפלה שיש בה ז"ן ברכות, וע"י כך 'וברך את לחמך ואת מימריך'.

ואפשר להוסיף השלמת דברים, שבדרשת חז"ל בריש תענית למדו החיוב להזכיר טל ומטר בברכת השנים, מסמיכות הפסוקים שאמר 'ולעבדו בכל לבבכם' וסמך ליה 'ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש'. ולדברי הרב בן איש חי יומתק סיפא דהאי קרא 'ואספת דגנך' שדייק לומר לשון דגן שגמ' שלו נ"ז, לרמז על נ"ז תפילות שבזכותם נשפע דגן לבני ישראל והקב"ה ז"ן ומפרנס אותם ברחמים גמורים.

ויתירה מזו יומתקו הדברים, לפי מה שיסדו חכמנו ז"ל במקום אחר (ברכות כו:) תפלות כנגד תמידין תקנום, ולדבריהם הרי שעיקר המכוון מה שנקטה התורה הקדושה לשון 'עבודה' היא עבודת הקרבנות. והנה איתא (כתובות י:): אמר רבי אלעזר מזבח מוֹזֵין ומזין מחבב מכפר, ופרשי: מזין - בזכות הקרבנות העולם ניזון, שהקרבנות באין מן המזון וגורמין לו ברכה.

והשתא מה נאה ומה יפה יכוננו הדרשות יחדיו, כי מזב"ח גם הוא עולה בגמטריא ז"ן, ושפיר נתקנו נ"ז תפילות כנגד קרבנות העולות על מזב"ח, ונמצאו כי מעיקרא היו הקרבנות משפיעים ברכה ופרנסה, ומשחרב בית המקדש ובוטל מזב"ח, אנו מקיימים 'ונשלמה פרים שפתינו' אלו ז"ן התפילות הבאים במקום הקרבנות לגרום ברכה ושפע פרנסה טובה על ראשי עם קודש.

לא תהיה משכלה ועקרה בארצך את מספר ימיך אמלא (שמות כג, כו)

ובספורנו מפרש וז"ל: 'לא תהיה משכלה ועקרה' - באופן שתוכלו ללמד את בניכם. 'את מספר ימיך אמלא' - שתחיו כמידת השמן אשר בנר אלהים וכו' והנה במלאת לאדם מספר ימיו יראה על הרוח בנים לבניו ויוכל ללמדם, כאמרו 'והודעתם לבניך ולבני בניך' ויתוקן בחיי הזקנים עיני הדורות. ע"כ.

ויש מקום להבין, דהנה פשוט פירוש פסוק זה הוא ברכה לאבות ואמהות שיזכו להוליד בנים ובנות ולגדלם לחיים ארוכים וטובים, ומה טעם בחר רבנו להוציא פירוש המקרא מידי פשוטו, ולהטותו על ברכת האב שילמד את בניו ואת בני בניו תורה. גם יש להתבונן, מה זאת שכתבה התורה ברכה זו בלשון נקבה.

וטרם נבאר דברי רבנו נאמר בזה עוד, בביאור סמיכות המקרא שלמעלה ממנו בפרשה זו דכתיב שם 'ועבדתם את ה' אלוהיכם' ודרשו חז"ל (ב"ק צב:): זו קריאת שמע ותפלה. ועוד מצינו שדרשו חז"ל בגמרא (בכורות מד:): אמר רבי יהושע בן לוי מאי דכתיב (דברים ז, יד) 'לא יהיה בך עקר ועקרה', 'לא יהיה בך עקר' מן התלמידים 'ועקרה' שלא תהא תפילתך עקורה לפני המקום [אלא תהא עולה ועושה פירות (דבר"ר ג, ו)], ופרש"י: וכשתפל על הבנים תהא תפילתך נשמעת.

ולפי זה נמצאים שני המקראות מכוונים, שבירך 'ועבדתם את ה' אלוהיכם' - שיהיו עובדים את ה' בעבודה שבלב זו תפלה, ועוד זאת בירך את תפילתו 'לא תהיה עקרה' שלא תהא תפילתך עקורה לפני המקום אלא תהא עולה ועושה פירות. והוסיף לומר 'את מספר ימין אמלא', בירך בזה את הזקנים - שיזכו ללמד ולחנך את בניהם ואת בני בניהם על דרך התורה והמסורה, וכפי שפירש מרנא החתם סופר את הפסוק (דברים כח, יא) 'והותירך ה' לטובה בפרי בטן', שזוהי ברכה לזקנים שיריו נחת טוב מבני בניהם, וכאשר אמרה תורה (שם ד, ט-י) 'והודעתם לבניך ולבני בניך יום אשר עמדת לפני ה' אלוהיך בחורב', ודרש רבי יהושע בן לוי כל המלמד את בן בנו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו קבלה מהר סיני.

והביאור למה יברך את הזקנים ברכה מיוחדת, יבוא אל נכון לבאר גם למה נאמרה ברכה זו 'לא תהיה בך משכלה ועקרה' בלשון נקבה - שמשמע כמברך את האמהות ברכה מיוחדת, כי הצד השווה בין הזקנים לאמהות הוא שהאמהות אינן טרודות בעמל הפרנסה וכלכלת הבית, ומתוך כך לבן ומוחן פנוי להתעסק בגידול הבנים והטמעת החינוך לתורה וליראה בלבבות הרכים, וגם אינן מחויבות בחובת החינוך מעיקר הדין. וכמו כן, גם הזקנים לא עליהם מוטלת חובת החינוך, ועקב כך הרי הם פנויים להדריך את הבנים הצעירים בשפה רכה ובאהבה יתירה, ונמצאים משפיעים הרבה על הדורות הבאים למען יעשו פרי קודש לשם ולתפארת בדרך המסורה.

ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את האלקים ויאכלו וישתו (כד, יא).

וברש"י: ויחזו את האלקים - היו מסתכלין בו בלב גס מתוך אכילה ושתייה, כך מדרש תנחומא. ואונקלוס לא תרגם כן וכו'. וראה בכלי יקר שה קשה על פירוש רבי תנחומא, שאם כן הוה ליה לומר 'ויאכלו וישתו' ואחר כך 'ויחזו'. וכן הוא במדרש (ויק"ר כ, י) וכי קילורין עלת עמהן מסיני [עוגה העלו עמהן מסיני], אלא מלמד שזנו עיניהם מן השכינה וכו' כאדם שמביט בחבירו מתוך מאכל ומשתה.

ואם אמנם הוקשו קושיות לדחות פירושו של רבי תנחומא, אולם הרי אין מקרא יוצא מידי פשוטו שהיו אוכלים ושותים בפועל ממש. ולכן יש לנו לקיים פירושו, ונאמר איפוא מילתא חדא מה היה חטאם של צדיקים אלו במאכל ומשתה, לבד ממה שהיה לבם גס כלפי שכינה.

ויתכן לפרש ע"פ דברי חכמנו ז"ל (ברכות לב:): חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת, מנא הני מילי אמר רבי יהושע בן לוי שנאמר (תהילים קמ, יד) 'אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך' [פירוש, תחילה 'יודו לשמך' בתפלה והדר 'ישבו ישרים את פניך' וישוה שעה אחת בישיבתם]. ונפסקה ההלכה בטור ושולחן ערוך (סי' צג) טעם שהייה זו, כדי שלא תראה עליו התפלה כמשאוי שממהר לצאת ממנה.

ולפי זה יש לומר כאן, שכאשר זכו אצילי בני ישראל למדרגה נשגבה כזו של 'ויחזו את האלוהים', היו מחויבים לשהות שעה אחת אחר ההתגלות הגדולה, כדי שלא תהא ההתגלות האלוהית נראית כמשאוי וטורח ח"ו, וכיון שלא שהו שעה אחת כל צרכם רק מיהרו בזריזות להחליף קודש בחול ולעסוק במאכל ומשתה,

וימירו את כבוד ה' בתבנית שור אוכל ושותה, נחשב זאת להם לעוון גדול מאד, כי לבזיון נורא הוא כלפי שמיא שלא החשיבו מדרגתם הנשגבה להשתעשע ולשמוח בתורה הקדושה שקבלו עתה.

*

ועל דרך המוסר יש לומר, על פי מה דהוה מרגלא בפומיה דמר אבא כ"ק אדמו"ר זי"ע יסוד גדול ועצום בלימוד המוסר, שכאשר האדם עוסק בספרי מוסר צריך שיהיה לימודו על מנת לעשות, ולא הלימוד עצמו הוא העיקר, אלא המחשבה המלווה אותו אחר לימודו - הוא העיקר, שמיד בגמרו להגות בספר המוסר לא יקום מן הספר וילך לדרכו, רק יקדיש מחשבתו ויהרהר בדברי לימודו לדעת מה למד, ולהבין איזו מידה טובה יוכל לקנות מהדברים הנלמדים, ואין ישנה מעשיו לטובה ויתקן דרכיו באורח מישור מעתה והלאה.

וכמו כן זהו עיקר עבודת התפלה, ועל זה תקנו לשהות שעה אחת אחר התפלה, כי בגמרו עסק תפילתו לאחר שהתחנן לפני ה' כל סדר הבקשות הערוכות בהשתפכות הנפש ודביקות באדון עולם, או בכל עת שזכה לשעה של התעלות והתעוררות לקרבת אלוקים, לא ימהר לעזוב את בית ה' ולפנות לעסקיו, ולא יחפז לקרר את התלהבותו וההתעוררות שאחזה בו ולהתעסק בדברי חולין, אלא יתעכב לשהות שעה אחת של התבוננות והקדשת מחשבה, למצוא דרך איך לתקן את הווה ולשפר את העתיד בעקבות התפלה והדבקות בהשי"ת.

ויתכן להוסיף ולומר על זה הדרך, מה שדרשו חז"ל בספרי (פרשת ראה פ' קלד) מהפסוק (דברים טז, ז) 'ופנית בבוקר והלכת לאהליך' כל פניות שאתה פונה לא יהיו אלא בבוקר, ולמדו מאן, שכל המביא קרבן לבית המקדש, בין קרבן מזבח בין שאר הקרבנות כמו עצים ולבונה, חייב ללון בלילה בירושלים¹.

וכוונת לינה זו אפשר, שכאשר איש ישראל זוכה להביא קרבן בבית ה', אזי אמרה תורה אליו, שאין עיקר הקרבן לצאת ידי חובה ולהכניס דורון בבית אלוקים, כי באמת לא בקרבנותינו חפץ אלוקים כאמור (מכה ו, ז) 'הירצה ה' באלפי אילים ברבבות נחלי שמן', אלא עיקר כוונת הקרבן הוא לרצות האדם את בוראו ית' ולשוב אל ה' אחר שחטא לפניו, ויתקרב אל ה' באמצעות הקרבן העולה על המזבח וע"י שיראה הכהנים משרתים את פני ה' באימה וביראה ואהבה.

ואת כל זה צריך האדם לשים על לבו ולחקוק בעומק מחשבתו, ולכן צוו אישי ישראל להשאר ללון בין חומות ירושלים עיר המקדש, כדי שישאיר המקריב לעצמו פנאי וזמן מספיק להתבוננות ומחשבה מעמיקה כל צרכו, עד שיזכה לחוש התעלות והתקרבות לאלוקיו ית"ש. וכדוגמת הדין האמור אצל הוראת בית דין בדיני נפשות (סנהדרין לב.) שאין גומרין דינו בלילה, אלא חייבים להלין הדין שמא ע"י שיתבוננו לעיין ימצאו לנידון זכות ויזכוהו.

ומן המותאם לכרוך הלכות לינה שאצל הקרבנות עם ההלכה לשהות שעה אחת אחר התפלה, כי הרי תפילות במקום קרבנות תקנום, וכמו שהמקריב קרבן צריך להתבונן אחר הקרבנות איך להתקרב אל ה' יותר ולהתעלות יותר באמצעות הקרבן שהקריב, כן צריך המתפלל להתבונן אחר תפילתו איך יתקרב אל ה' ואין שלים חפצו לקיים כל דברי התורה והמצוות כתיקונם.

ובזה חטאו אצילי בני ישראל, שלא לקחו להם זמן להתבונן ולהתיישב ברוממות המעמד הנשגב לו זכו זה עתה - שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה ונתן להם את התורה, ולא עשו כדת שוחרי מוסר המתבוננים בשגב ההתעוררות שהעיר הקב"ה את רוחם, רק מיהרו לעזוב התעוררות לבם והלכו לעסוק בהתעסק בעסקי החולין ואכילה ושתייה.

¹ וקצת תימה, שהרמב"ם הביא הלכה זו רק אצל הלכות ביכורים (פ"ג ה"ד) ואצל שאר הלכות קרבנות וביאת מקדש, לא רשם זו ההלכה ודרשת חז"ל.

מטבע של אש

התלהבות דקדושה בעבודת ה' - ותשובה וכופר נפש

במדרש (תנחומא שמות ס"ט) עה"פ זה יתנו כל העובר על הפקודים (שמות ל, יג), כמין מטבע של אש הוציא הקב"ה מתחת כסא הכבוד והראהו למשה ואמר לו 'זה יתנו' כזה יתנו. ובפרשת נשא (סי"א) איתא, בשעה שאמר ליה הקב"ה למשה 'ונתנו איש כופר נפשו' (פסוק יב), אמר משה מי יוכל ליתן כופר נפשו 'עור בעד עור וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו' (איוב ב, ד) וכו', אמר ליה הקב"ה למשה איני מבקש לפי כוחי אלא לפי כוחך 'זה יתנו', אמר רבי מאיר נטל הקב"ה כמין מטבע של אש וכו'.

ונמצינו בירושלמי (שקלים פ"א ה"ד) שרבי מאיר דורש דרשה זו כמין מטבע של אש הוציא הקב"ה וכו', לענין חיוב קלבון ליחיד המביא שקלו שלם וכו'. ופירשו מפרשי הירושלמי, שכוונת רבי מאיר בדרשתו לומר, שכמו שהאש אין בו שום תערובת כן צריך השקל להיות נקי ולהינתן למקדש מחצית שלימה ללא סיג ופגם, ואם נתן שקל שלם ומצריך פריטה אצל השולחני וכדומה, עליו להוסיף קלבון כדי שהמחצית תבוא במלואה למקדש. ולפי זה נמצא, שאין אלו דברי אגדה - שהראה לו הקב"ה מטבע של אש, אלא דברי הלכה מפורשים מהלכות מחצית השקל.

ובספרים הקדושים למדו מאמר חכמים זה על דרך המוסר, שכאשר חפץ איש ישראל להשיג כופר לנפש החוטאת, עליו לעבוד את הבורא יתברך שמו באש של התלהבות והתלהטות, כדי אשר האש הבוערת תכלה ותשרוף את הרע שבקרב, ואזי תושג לו כפרה ותזדכך נפשו לפני האלקים.

ונמצינו למדים עוד מילי דהתחזקות, שכמו שמטבע קטן של 'מחצית השקל' משיגה 'כופר נפשו להשם', כן יש בכח כל התעוררות מועטת להועיל ולרפא את הנפש החוטאת ולהשיבה בתשובה שלימה לפניו ית'.

ונראה עוד לומר פתרון דרשת חכמינו ז"ל שהקב"ה הוציא מטבע של אש 'מתחת כסא הכבוד', המרמז למהות הכפרה שתשיג עבודת ההתלהבות, ע"פ מאמר חז"ל (ירושלמי סנהדרין פ"ה ה"ב וברות רבה ה, ו) שכאשר ביקש מנשה בן חזקיהו המלך לשוב בתשובה, סתמו כל מלאכי השרת כל החלונות שלא תעלה תפילתו, מה עשה לו הקב"ה חתר לו חתירה מתחת כסא כבודו ממקום שאין מלאך יכול לשלוט, ושמע תחינתו.

ונלמד מזה לכל בעלי התשובה לדורותיהם, שכאשר בר ישראל יחטא ולאחר מעשה יתבונן עד להיכן הגיע רושם החטא, ויחשוב הן חסר ערך הנני ושפל אנוש ואיך תועיל תשובתי הדלה, ומשום כן תעלה על דעתו מחשבה להימנע מן התשובה חס ושלום, לכן אמר הקב"ה ברוב רחמיו - אין אני מבקש אלא לפי כוחך בלבד, כלומר, השי"ת חותר חתירה מתחת כסא הכבוד ממקום שמלאכי השרת אינם שולטים, ואומר לאיש יהודי - אינך צריך ללכת בגדולות ובנפלאות ממך, אלא לפי כוחך עשה - באש קודש ובהתלהבות ולהט עבוד את ה' ב"ה, ובכך תשיג כופר לנפשך ותשובה לחטאתך.

אלה יעמדו על הברכה שתרמו להוצאת הגליון

'עושים הסד' עם נשמותי'

השותפים הקבועים

הרה"ח יצחק אהרן קליין הי"ו
לע"נ אביו
הר"ר שמואל משה ב"ר יעקב ישראל ז"ל
נלב"ע ז' אדר ב' ת.נ.צ.ב.ה.

הרה"ג יעקב מאיר שטייג הי"ו
לרגל שמחת נישואי הנכד ני"ו
למו"ט ובשעטמו"צ

הרה"ח יעקב בלוי הי"ו
למ"נ
מרן רבינו חיים מאיר בן
מרן רבינו שמואל הלוי זיע"א

הרה"ח יצחק קראוס הי"ו
למ"נ
מרן רבינו חיים מאיר בן
מרן רבינו שמואל הלוי זיע"א

הרה"ח יוסף שמחה הכהן וייס הי"ו
לרגל שמחת הולדת הבת תחי'
למו"ט ובשעטמו"צ

הרה"ח דוד בן ציון פישר הי"ו - לונדון
לע"נ אביו
הגה"צ רבי משה דב ב"ר דוד זצ"ל
נלב"ע ה' אדר תשע"ה ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת הרה"ח ר' משה יהודה ז"ל בן מרן רבינו שמואל הלוי זי"ע
נלב"ע כ"ח אייר תש"פ ת.נ.צ.ב.ה.

קול מעינות הלוי

א"י 072-315-0909 ~ בארה"ב: 1-845-373-3737

יו"ל ע"י מעינות הלוי

מכון הו"ל תורת
מרן רבינו בעל שבט הלוי זצוק"ל
גאב"ד זכרון מאיר וריש מתיבתא דישיבת חכמי לובלין

רח' וילקומיר 10 ת.ד. 1550 בני ברק
טל * 03-5798836 פקס * 03-5798830
דוא"ל: 5798836@gmail.com

מכון מעינות הלוי

יִדְבַּב בְּבֵת יְהוּדָה תֹּאנִיָּה וְאֹנִיָּה
אוֹ לֵנוּ כִּי שָׁקַעַה חֲמִ"ה שְׁלֹא בַּעֲנוֹתָהּ
עֵינֵי עֵינֵי יִרְדָּה מַיִם - הוֹרִידוּ כִּנְחַל דְּמָעָה
עַל זֶה הָיָה דָּוָה לִבָּנוּ - עַל אֱלֹהֵי אֹנִי בּוֹכִיָּה
כִּי רָחַק מִמֶּנִּי מִנְחָם מְשִׁיב נִפְשִׁי - אוֹי מֶה הָיָה

רוּחַ אֲפִינוּ מְשִׁיחַ ה' וְשִׁמּוֹ חַיִּים אֲשֶׁר אֲמַרְנוּ בְּצִלּוֹ נַחֲיָה
תּוֹרַת אֱמֶת בְּפִיהוּ וְעוֹלָה לֹא נִמְצָא מֵאִיד עֵינִים בַּעֲנוֹנוּ נִסְפָּה
רוֹדֵף שְׁלוֹם, מִקְרֵב הַבְּרִיּוֹת לַתּוֹרָה, נִשְׂאֵי נִשְׂאֵי הַלֵּוֹי, בְּלֵב נָבוֹן חֲכָמָה

רָאָה חַיִּים בְּחֲכָמָה בֵּית יִבְנָה, וַיַּעַשׂ לָהֶם בָּתִּים לַעֲמֻטָּת תִּפְאָרָה
לְדַעַת וְלַהוֹרֹת נָתַן בְּלָבוֹ, לַעֲשׂוֹת בְּכָל מְלָאכַת מַחֲשָׁבֶת וְעַבְדֵי הַלֵּוֹי בְּתַבּוּנָה
גִּיל יָגִיל אָבִי צִדִּיק יוֹלֵד חֶסֶם וַיִּשְׁמַח בּוֹ, פְּרִי צִדִּיק עֵץ חַיִּים בְּאַרְחַ חַיִּים צִדְקָה
גָּדוֹל כִּים שְׁבָרְנוּ עַל אֱלֹהֵי חֲשָׁכוֹ עֵינֵינוּ שָׁבַת מַעֲשֵׂה לִבָּנוּ עֲמֻטָּת רֵאשֵׁנוּ נִפְלָה
עֲטַר תִּפְאָרֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁר הַתּוֹרָה עֲמוּדֵה הַהוֹרָאָה

כ"ק מרן רבינו בעל מחשבת הלוי

גאב"ד זכרון מאיר ב"ב וראש ישיבת חכמי לובלין
זי"ע זצוקללה"ה

בֵּת עַמִּי חֲגֵרָה שָׁק וְהַתְּפִלָּה בְּאַפְרִים / אֲבֵל יַחֲיד עָשׂוּ וּמִסְפַּד תְּמָרוֹרִים / אֲנֹא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים
רְבוֹן כָּל הָעוֹלָמִים / הִגְלָה נָא וְהַשֵּׁב שְׂכִינָתְךָ לְעִיּוֹן מְרוֹם הַהָרִים / כְּהִנֵּנִי בְּעֲבוּדָתְךָ וְלִוְיָם בְּשִׁירִים
וּבְזִמְרִים / וּבִמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ נִקְבֵּל פְּנֵי מְשִׁיחַ צִדְקָנוּ הוֹלֵךְ תָּמִיד / וְהַשִּׁיב לָב אֲבוֹת וְלֵב בָּנִים.

אֲרִיד בְּשִׁיחֵי וְאֵהִימָה, וְקוֹל נְהִי אֲרִימָה
הַנְּהַלַת הַמִּכּוֹן - רַבֵּנִי הַמִּכּוֹן